Ն. 4756 — 1881 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30 ՇԱՐԵՇՆՊԻՀ — 22 ԻՆՃԻ ԱԼԻՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 12 ՇԱՐԵՇՆՊԻՀ — Ն. 4756

ԳԻՆԸ ԹԼԱԹԵՐԻ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէհիտիյէ 7
Կէլթը այ » 4
Ուչ » » 2

Պիր նիւսխէ 20 փարա։

Թաշրաւար իչին
Պիր սէնէ, մէհիտիյէ 10
Կէլթը այ » 5
Բոլթա իւճրէթի պէրէ այիտ տիր։

20 ՓԱՐԱ.

Անանուտի Էֆեմերիս

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլանի սրբասընա գոնուլուճան իլանաթ ու իխթարաթը սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպար Կ. Ց. Փանոսեան խմինէ Եազիրը
Իսթանպոլտա, Դալաթատա Բէյնէ. չէնպիհ-պաղարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

20 ՓԱՐԱ.

ԹԻՒ ԶԶԻՒՐ

Հէնուզ եարտըմճըմըզ պուլունմատըղընտան, զաղէթամըզըն եարըմ չըգարըլմասը իչին մնաղուր տիւէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Ճէզայիր, 11 հոկտ.

Ժէնէրալ Սօսիէ պու կիւն Թունուսա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգմըշ տըր, միւմկիւհ օրատա մուամէլաթը հարպիէ գօմանտանտըղընը իճրա իսէճէք տիր։

Բարիս, 11 հոկտ.

Պու կիւն Մ. Կամպէթթա Ալճանեատան ավտէթ իլէ Բարիսէ վասլ օլմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Տիւնբի սայը կիւնիւ, մէճլիսի խասսը միւքէլլա, ֆէվգ էլ ատէ օլարադ աղտը իճթիմա իթմիշ տիր։

Մալիէ գօմիսիօնունուն, էվվէլկի կիւնքի իճթիմաճընտա, Օսմանլը գոմիսէրլէրի թարաֆընտան թէշքիլ օլունաճադ մէճլիսի խատարէնին, սուրէթի ինթիխապ ազասը, սանիյէն, Էվրօբա գոմիսէրլէրի թարաֆընտան թանզիմ օլունան լայիհատա կէօսթէրիլէն մէէմուրլար մատշընը թէնզիլի, սոնրասընդա մէճլիսի մէգքիւրէ, Հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան պիր մէմուր թայէնի մատտէյէրի իւզէրինէ, միւզաքէրէթ ճէրէեան լյէմիշ տիր։

Հուսուլէ կէլէն իթթիֆագը տրա իւզէրինէ, Ինկիլթէրրա ասհապը թահվիլաթընը վէքիլի, հէր պէշ սէնէտէ պիր քէրրէ, Ինկիլթէրրա թահվիլաթը էճնէպկիյէ գոմիթէսի թարաֆընտան, վէ եախսա Ինկիլթէրրա պանգասընտան (պու նոգթայա Օսմանլը մուրախասլարը թարաֆընտան իթիրազ օլունմուշ իսէ տէ, մուախէրէն գապուլ օլունմուշ տուր), վէ եախսա Ինկիլթէրրա, թահվիլաթը էճնէպկիյէ ասհապընն պիր գարարը, ըէյիս ինթիխապ օլունաճագ տըր։

Մէճլիսի Իսարէնին տիկէր ազասընա կէլինճէ, պունլար Փարիս վէ Վիէննա պանքէրլէրինին սինիգասընտան, Պապը Ալինին թէսվիգյէլ, թայէին օլունաճաղլար տըր։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան, պիր գոմիսէր թայէնի մէսէլէսի տախի գապուլ օլունուպ, պու գոմիսէր, Օսմանլը թահվիլաթ ասհապը թարաֆընտան ինթիխապ օլունաճագ տըր։ Իսարէ մէճլիս ազալարը մնաշլարընը թէնզիս էյլէմէսի պապընտա, Օսմանլը մուրախասլարը թարաֆընտան իսթէրիֆ, էճնէպկի մուրախասլարը թարաֆընտան իթիրազ օլունարագ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսատան կէլէճէք մէմուրլարը, սէնէվի իւքի պին լիրա մնաշը օլմասը, վէ տիւեունա թախսիս օլունան վարիտաթ եիւզէ իւչ բատէսինի պուլուրսա, տահա պէշ եիւզ լիրա զամմ իսթիմէսի զէմընտա, Էվրօբալը վէքիլլէր իսրար իսթեօրլար։

Մէսայիլի մէղքիւրէնին թէֆէրրուաթընը միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ, տայինէրիմիզ վէքիլէրինէ, Մալիէ միսսիթէյարը աթուֆէթլու Վէթէնտօրֆ պէյ հազրէթլէրի, վէ սատատէթլու Ֆէյշը էֆէնտիմէն միւրէքքէպ պիր իքինճի գոմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տուր։

—

Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին պաշ վէքիլի Պարօն տը Հայմէրլէնին վէ ֆաթքնատան տօլաեը, ճանիպկի հիւքիւմէթի Սէնիյէսէն Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինէ թաղիյէթնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Էվզան վէ էքեալը, դայիտէյի աշարիյէյէ թէվֆիգան թէնսիգ վէ իսլահը զբմնընա, Պապը Ալիտէն պիր դարարնամէ իթթիխաղ օլունմուշ, վէ իրատէյի սէնիյէսի տախի իսթիհսալ գըլընմըշ տըր։

—

Ֆէրիդանը քիրամտէն օլուպ, պու քէրրէ Եէնիշէհիր ֆըրդասընտան Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան սատատէթլու հաճի Բէշիր բաշա հազրէթլէրինին, Դարա հիսարը սահիպ ըէսիֆ գօմանտանլըղընա թային պույրուլտուղու մէսմու տուր։

—

Ինկիլթէրրատա պուլունան թահվիլաթը Օսմանլյէ ասհապը վէքիլի Մ. Պուրդ, տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, զաթը ալիի վէքաալէթբէնահի իլէ կէօրիշմիշ տիր։

—

Բուսիա սէֆիրի Մ. Նօվիգօֆ, տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, խարիճիյէ նազընը տէվլէթլու Ասիմ բաշա հազրէթլէրի իլէ կէօրիշմիշ, վէ թաղմինաթը հարպիյէ մէսէլէսինին միւզաքէրէսինէ քէնտիսինէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ կէլմիշ օլան Մ. Թուրնէրի, բաշայի միշաբիւլէյհ հազրէթլէրինէ թաղտիմ լյէմիշ տիր։

—

Լէվանթ Հէրալտըն պէեանընա կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի, թաղմինաթը հարպիյէյէ տայիր օն կիւն էվվէլ պիր թագրիր թագտիմ իթտիկի կիպի, պու տէֆա իքինճի պիր թագրիր տախի թագտիմլյէ, ճէվապ թալէպ լյէմիշ տիր։

Պապը Ալի պու տէրէճէ միւհիմմ պիր մէսէլէյէ, ճէվապընը հէնուզ թանզիմ իսէմէմիշ իսէ տէ, մուահէտէյի դոմիյէ չէրայիթի իւզէրինէ, թէսվիսի մէսէլէ իչին, ագտը միւզաքէրէյէ միւհէյեա պուլունտուղունու պէեան լյէմիշ տիր։

Պիզիմ ալտըղըմըզ մոլիւմաթա կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի Մ. Նօվիգօֆ, թաղմինաթը հարպիյէ մէսէլէսինէ տայիր վէրտիկի իլք նօթաեը թէէքիտէն, Պապը Ալիյէ պիր իքինճի նօթա իրսալ լյէտիկինէ տայիր օլան շայիանընը ասլը օլմայըպ, մէսէլէյի մէգքիւրէ իչին, սէֆիրի միշաբիւլէյհ, պու կիւն խարիճիյէ նազընը տէվլէթլու Ասիմ բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։ (Վ.-ԷԷՌ)

—

Տալմայնտատան գաչըպ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան պիր թագրմ Ավսթրիա ասքէրի գուրա ֆիրարիլէրի, վաքօրտա թէվգբֆ իթտիրիլմիշ օլտուղունատան, 100ատէն միւթէճավուզ Խըրվաթ, Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինի գուշատպ, պու ֆիրարիլէրի թալէպ իթտիքլէրինէ պինատէն, Ավսթրիա գօնսօլօսու, Պէյօղլու միւթէսարրըֆը սատատէթլու Պահրի բաշա հազրէթլէրինէ խապէր կէօնտէրմէքլէ, բաշայի միշաբիւլէյհ հազրէթլէրի տէրհալ մըգտարը վաֆի ասքէրի զապթիյէ լյազմ, վէ թէտտպերի սայիպէ իլէ, տէֆի իզահամէ իհթիմամ լյէմիշլէր, վէ ասքէրի մէզքուրսասը էֆէնտիյէ Խըրվաթլարը, գօշարադ ֆիրար լյէտիքլէրի վէ պիր կէօնա հարբէքէթէ ճիւրաթ իտէմէտիքլէրի ճիհէթլէ։ Ավսթրիա գօնսօլօսու վէ սէֆարէթին պաղը մէմուրլյինի, լիէճլիւլ թէշէքքիւր, բաշայի միշաբիւլէյհ հազրէթլէրինէ վիզնթա վիրմիշլէր տիր։

—

Հարպիեէ նազընը տէվլէթլու Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրի, էօթէտէն պէրի ասքէրի զաֆէրմիւսիրի միւլիքանէսինին էսպապը սըհհէթ վէ իսթիրահաթլարընը թէհիյէ վէ իհսար խուսուսունատա տէրքեար օլան զայրէթ վէ հիմմէթ ռափտէրլիէրի իգթիզասընճա, Խասսա միւշիրի տէվլէթլու Ռէուֆ բաշա, վէ մէվգը գօմանտանը սատատէթլու Արիֆ բաշա հազրարթը, մայէթթալիի էքրէմլիէրինատէ պուլունատուղու հալատէ, կէչէն կիւն տախի, Պապը վալեատի Սէրասքէրիտէ քեային դըշը վէ խասթախանէէի տէվլ վէ թէֆթիշ խէրէք, էսպապը թանզիֆիեէեէ բաեէթ էմրինատէ, թէնպիհաթը էքիտէ իճրա, վէ խասթալարը թալթիֆ պուեուրմուշտուր։

—

Ավսթրիայէ Սըրպիա թիմուր եօլ խաթլարընը, Օսմանլու խաթլարընդն Վէրանիատա իթիհսագլարը զբմնընտա իրատէի սէնիյէ շէրէֆսատը օլտուղունա տայիր ճիւմատ իրթէսի կիւնիւ զուհուր իտէն պիր շայիա Ֆար տիւ Պոսֆոր ղազէթասը թարաֆընտան թէքզիպ օլունուեօր։

—

Մէէզունէն Տէրսաատէթտէ պուլունան եավէրանը հազրէթի շէհրիեարիտէն, Բարիս սէֆարէթի սէնիյէսի տիթթաշէ միլիթէրինատէն, պին պաշը բրիֆաթլու Ֆախրէտտին պէյ էֆէնտի, Վարնա թարիղէյէ պու կիւն մահէլլի մէմուրլյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆիրիլօ բա Տիֆէրին իլէ մատտամասը, հոկտեմբերին 18ինճի սալը կիւնիւ, Թարաֆիատա վագը Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինատէ պիր պալ վիրէճէքլէրինատէն, տավէթ պիլէթլէրինի նէշը իյլէմիշլէր տիր։

—

Մըսըր գաբու քէհեասը էսպապ Աբրահամ բաշա հազրէթլէրի, էվվէլկի ազշամ Պէյօղլու քարէքատէքի եալըլարընտա, Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի իլէ մատտամասընա պիր զիեաֆէթ վիրմիշ տիր։

—

Պունատան օն պէշ կիւն գատար էվվէլ, Տէրսաատէթ սիֆէրասընդն, Ինկիլթէրրա սէֆիրի Լօրտ Տիֆէրին նէզտինատէ, Պապը Ալիատէն, Անատօլունուն էրմէնի սաքին օլան մահէլլէրինէ պիր գօմիսէրի մախսուս կէօնտէրիլմէսինի թալէպ գարար վիրմիշ օլտուգլարը սէրխաթը օլունուր։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէսէ, պու պապատէ քէնտիսինէ վիրիլէն թագրիրին, նազարը իթթինատա ալընաբաղընը, վէ իդհար օլունան իմտիալէրէ թէվֆիգ հարէքէթ օլունաճաղընը, վէ ֆագաթ, իշտու մէսէմուրիյէթէ, հէնուզ հիչ պիր քիմսէնին թայէին օլունմատըղընը ճէվապէն պիլտիրմիշ տիր։ (ԼԷՎԱՆԹ)

—

Ճէրիատէ օգունտուղունա կէօրէ, էվվէլկի կիւն Շէհիր էմանէթի մէճլիսինատէ, ալէնի օրտրագ, բօսթալար միֆէթթիշի սապըգ Մուրատ էֆէնտինին մուհասէբէմէսինէ պաղըլըպ, միւղաքէրէ, բօսթա վէզնէտարընդն թատիզէն (պէտէլ իլէ) վիրվիշ օլտուղու պիր խայլի մէպլաղ իլէ, Մուրատ էֆէնտինին զիմմէթինատէ պուլունան մէպլաղ իւզէրինէ օլուպ, Մուրատ էֆէնտինին թալէպինէ մէպնի, մուհասէպէ մաղպաթաը, բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթինատէն թալէպ օլունտաճադ իմիշ։

—

Մուսուլ վիլայէթի տախիլինատէ քեային, Սիւլէյմանիէ միւթէսարրըֆը իզզէթլու Զէքուր պէյ, էֆէնտի, սավգը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն տիւնքի կիւն վաքօրտա ըսքիպէն ազիմէթ լյէմիշ տիր։

—

Սայէյի թարագգըյաթվայէյի ճէնապը Միւլիւքատէ Ագա իլէ Նապլուս միհանընտա Դանպուր նամ մահէլլէ թէլէկրաֆխանէ քիւշատ օլունարագ, մուխապէրաթա միւպաշէրէթ գըլընմըշ տըր։

—

Օրթաքէյատէ պէյին հիւմմաը զուհուր իմմիշ իսէտէ, բէք օգատտար գօրդուլաճադ հալատէ օլմատըղը իշիտիլմիշ տիր։

—

Բազար ադշամը Իսկիւտարատա վագը Իճատիյէ մահէլլէսինատէ, սահիպի քէօյէ կիթմիշ օլան պիր խանէտէ, պէքճի պուլունան իքի Պայպուրտլու Հայլար, պիրիպիրլէրինին խապէրլէրի օրմագսըզընը պիր գըզարագա վէ իւլֆէթ իթմէքտէ իմիշլէր իսէ տէ, հէր նասըլսա պիրի տիկէր ըէֆիդգինին տախի քէնտի մաշուգէսի իլէ կէօրիշիր օլտուղունու տուեարագ, ինթիգամ ալմագ իչին բիվօլվըր իլէ գարընընտան վուրարագ, պիչարէ ալթը սաաթ սոնրա վէֆաթ իթմիշ, վէ ճանիի մէրգում տախի թահարրի օլունարագ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

—

Էվվէլքի կիւն, Պէյօղլունտա, Եէնի-Շէհիրտէ, իքի Հայ թուրում պաճընը, պիր գահվէտէ գավդաեա թուֆթուշարագ, պիրի տիկէրինի պըշագա էօլտիւրտիկիւ, վէ գաթիլին սէրտէսթ իտիլտիկի, վէ պունաս էպէպ տախի սէրհօշլուգ օլտուղու Լէվանթտա օգունմուշտուր։

—

Բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա, Պօրսա սօգաղընտա, Բուսիա թէպասընտան օթուզ պէշ եաչընտա պիր ատէմ, իսանէսինէ կիթտիկի սըրատա, սիեահ շապգալը պիր ատէմ էօնինէ չըգըպ, բաբա Թալէպ իթմիշ տիր, Մէրգում Բուսիալը պիր ըէվօլվըր չէքիպ, խըրսըզը տէֆ էյլէմէք իսթէմիշ իսէտէ, խըրսըզ թէգարրուպ իթտիկինատէն, մէրգում ըէվօլվըրընը պօչաթմըշ, գուրշուն խըրսըզա իսապէթ իթմէտիկինատէն, տիկէր պիր ըէֆիդի պիր թաշ իլէ, Բուսիալընին ումուզունա վուրմուշ, վէ մէրգում տախի, իքինճի խըրսըզ իւզէրինէ ատէշ իթտիքատ, սարիդէր ֆիրար իթմիշլէր տիր։

Մուախխարէն սարիդ օլտուգլարը զանն օլունան իքի ատէմ, բօլիս թարաֆընտան ախզ ու կէրիֆթ օլունուպ, Գալաթա սէրայը մէրքէզինէ կէօթիւրիլմիշ իսէ տէ, մէրգում Բուսիալը ճէլպ օլունուպ, սարիգէրի թանընըպ թանընմատըղը սիւալ օլունմուշ, վէ մէրգում պունլարա հէնուզ թէմամիյլէ սապահ օլմագ.

սըզին թէսատիֆ իթտիկի ճիհէթլէ, լաեըգըյլա թէշխիս իսէմէմիշ տիր։

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ

Լէռան

Իքի նէվ էրմէնիճէ վար տըր, պիրի էսքի, եախսա քիլիսէ լիսանը օլուպ, չիմտի քիլիսէճէ քիթապլարատա միւսթամէլ տիր, վէ տիկէրի եէնի, եախսա չիմտի, այէլ ումուտ միւսթամէլ օլան էրմէնիճէ տիր։ Պու իքի լիսան տախի զէնկին օլուպ, իքիսինատէ տախի չօգ թէէլիֆաթ վար տըր։ Էրմէնի հուրուֆաթը, էրմէնի միլլէթի Բրիսթիյան օլտուգտան պիր ազ վագրթ սոնրա իհտաս օլունմուշտուր, վէ պու հուրուֆաթ, կէրէք էսկի կէրէք չիմտիքի էրմէնիճէտէ գուլլանընըր։

Հէր մէզհէպատէն օլան էրմէնիլէրին գըսմը ազէմի էրմէնիճէ թէքէլլիմ էտէր, լաքին պաղը եէրլէրատէ, էրմէնիլէր մատէրզատա լիսանլարընը զայպ իթմիշլէր տիր։ Էօյլէ էրմէնիլէր վար տրր քի, Բիւրտճէտէն մատտա լիսան պիլմէզլէր, պաղը էրմէնիլէր տախի, մէսէլա Մարտին թարաֆընդն Դաթօլիք էրմէնիլէրի, եալընըզ Արապճա պիլիրլէր, վէ պաշգա պաղը մահէլլէրտէ Թիւրքճէտէն մատտա պաշգա լիսան պիլմէյէն էրմէնիլէր չօգ տուր։ Թիւրքճէյի էրմէնիճէտէն տահա էյի պիլէն էրմէնիլէրին խոթիֆատի իչին, չիմտի Իսթանպօլտա լիսանը Թիւրքճէ օլարագ էրմէնի հուրուֆաթը իլէ իւչ զաղէթա թապունէշը օլունմագտա տըր։ Էրմէնիսթանտա էրմէնիճէ թէքէլլիմ էտէն վէ Բուսմ քիլիսէսինէ թապի օլան պիր ճէօմատի տախի վար տըր, քէզալիք էրմէնիճէ թէքէլլիմ էտէն Զինկեանէլէր եախսա Փօշալար վար տըր։

Էրմէնիլէրին «իլեաֆ» — եվոֆը

Էրմէնիլէր քէնտի զէքեավէթլէրի, հալիմ թապիաթլարը, շալըշդանլըզլարը վէ թիւճճարլըղա հէմ սէնատթա օլան մէյլ ու իսթիտատլարը ճիհէթիյլէ, շարգ միլլէթլէրի արասընտա մէշհուր տուրլար։ Իսթանպօլտա հիւքիւմէթճէ միհիմմ մէմուրիյէթլէրտէ իսթիխատամ օլունան էրմէնիլէր վար տըր, լաքին էրմէնիսթան թարաֆլարընտա հիւքիւմէթ խըզմէթինատէ պուլունան էրմէնի եօգ տուր, եախսա փէք ազ տըր։ Էրմէնիլէր պիթ թապի ճէնք սէվիր պիր թագըմ տէյիլ տիրլէր, վէ էօթէտէն պէրու զուլմ ու թէատատիթ ալթընտա էզիլտիքլէրի իչին, պաշգալարա պաշ էյիպ միւտահէնէ էթմէյէ, վէ խուսուսա ղարպ միլլէթլէրինին նէֆրէթինի մուճիպ օլաճագ տէրէճէտէ, տօղրույու սեօյլէմէքտէն չէքինմէյէ ալըշմըշլար տըր։

Բուսիատա էրմէնիլէր, Թիւրքիատա նայիլ օլտուգլարընտան տահա զիյատէ հուրրիյէթի շախսիյէյէ նայիլ օլտուգլարը, վէ տահա զիյատէ թալիմ ու թէրպիյէ կէօրտիւքլէրի, հէմ տէ խըզմէթի ասքէրիյէյէ գապուլ օլունտուգլարը էճիլտէն, պիր չօգ էրմէնիլէր մէշհուր օլմուշլար տըր։ Մուհարէպէի ախիրէ էնատընտա Անատօլու ճիհէթինտէ Բուսիա օրատուսունուն էն մէշհուր ճէնէրալլարը, Լօրիս Մէլիքօֆ, Լա-

զարէֆ վէ Տէր Ղուկասոֆ նման էրմէնի ճէնէրալներ իսկ։

Միւթէպէր պիր էրմէնի միւէլլիֆին գավրինճէ, պու միլլէթին պէօյիւք գուսուրու խօտպինլիք էսէրի օլան իթթիֆագսըզլըգ տըր։ Պու գուսուր էրմէնի միլլէթինին էսկի պիր իլլէթի օլտուղու զանն օլունուր, զիրա, մէգքիւր միւէլլիֆ, էրմէնի հիւքիւմէթինին խարապը սէպէպի հէման էրմէնիլէրին իթթիֆագսըզլըզը օլտուղունու պէյան էթմիշ տիր։

Գատիմ զէմանտէ օլտուղու կիպի, շիմտի տախի էրմէնիլէրին էն պէօյիւք մէշղուլիյէթի զիրաաթ վէ թիճարէթ տիր։ Էրմէնիլէր թիւճարլըգտա մէշհուր իսիլէր, վէ հալա մէշհուր տուրլար, վէ մէմալիքի էճնէպիյէտէ մուգիմ էրմէնիլէր արասընտա պէօյիւք սէրվէթ սահիպի օլանլար չօգ տուր։

Էրմէնիսթանտա սաքին էրմէնիլէրին էն պէօյիւք իշի զիրաաթ տըր. լաքին պէօյիւք շէհրլէրտէ էրմէնիլէրին գըսմը ազէմի սենաթքեար օլուպ, չուլհալըգ, տէպպախլըգ, պօեաճըլըգ վէ սայիր սենաաթլար իլէ մէշղուլ տուրլար։ Պագըրճը, տէմիրճի, գուեուսճու, թէրզի, աշճը, էքմէքճի օլան էրմէնիլէր տախի վար տըր, քէզալիք սարրաֆլարը վէ պէօյիւք թիճարլարը չօղու էրմէնի տիր։

Տիդգաթա շաեան պիր քէյֆիեէթ տիր քի, էրմէնիսթանը միւխթէլիֆ թարաֆլարընտան օլան էրմէնիլէր, Իսթանպօլտա պիրլէր սենաաթ եախօտ իշ ճիհէթիյլէ մէշհուր տուրլար. մէսէլա Իսթանպօլտա պէօյիւք սարրաֆլար անասըլ էկինլի, վէ միւթէպէր թիւճճարլար Դայսէրիյէլի վէ Արապկիրլի, մէշհուր համմալլար Վանլը վէ Մուշլու, աշճըլար վէ պէքճիլէր իսէ Սիվասլըլար տըրլար, վէ պիր գասապտան (Բէմախ) մէշհուր թահմիս չըգըպ, օլ իշ իլէ հէր թարաֆա կիթթիքլէրինի իշիթմիշ իմ։ Բէզալիք թիւրք դայըգճըլարը չօղու էրզինկեանքն զարպ ճիհէթինատէ եէրատ քէնարընտա վագը Բէմախ գասապտանտան տըրլար։ Էկինտէ եախօտ Արապկիրտէ, Իսթանպօլտա քիմէսի պուլունմաեան սայքի հիչ պիր էրմէնի այիլէսի եօք տուր։ Ղուրպէթտէ օլանլար խայլը փարա գազանըպ, մէմէքէթէ ամտէթ իթթիքլէրինտէ, կէնճէր, օնլարքն եէրինէ զուրպէթէ կիտէրլէր, վէ զուրպէթէ կիթմէքլիք ատէթի էօյլէ ումումի պիր ատէթ օլմուշ տուր քի, պաղէատէ մէգքիւր իքի շէհրին սօգագլարընտա, չօճուգլարտան, գասընլարտան վէ իսթիեարլարտան մաատա սայ քի քիմտէ կէօրիւլմէզ։

Պիւյիւք շէհրլէրտէ Քրիսթիեանլար չօգուգ վէ զէնկին օլարագ քէնտիլէրինի մուհաֆազա իտէպիլիրլէր. պունլար սալթ շէհրտէն տիշարընտա իսրիզ մահալլէրտէ պուլունտուգլարը, եախօտ թէհլիքէլի եօղլարտան գըյմէթլի էմթաա վէ էշեա նագլ իթթիքլէրի սբրարատա, Քիւրա հայտուտլարտան գօրգարլար։ Ֆագաթ, Թիւրք շէհրլիլէրին վէ մէմուրլարը էրմէնիլէր հագգընտա օլան մուամէլաթը միւթէքէպպիրանէլէրի վէ հագարէթլէրի, թէհամմիւլ օլունմազ տէրէճէտէ տիր։ Պիր Քրիսթիյանքն խատմի Միւսլիման օլտուղու թագտիրտէ, պիւյիւք մասրաֆլար իթմէքսիզին, իսթիհսալը չօգ քէրրէ զայրի միմքին տիր։

Պիւյիւք շէհրլէր իլէ ճիվարլարընտաքի էրմէնի էհալիսին հալի, բէք տէ ֆէնա տէյիլ իսէ տէ, շէհիրլէրտէն ուզագ օլան քէօյլէր էհալիսինին հալլերի բէք եաման տըր։ Էրմէնիլէրին, Իրան Քիւրալէրինին զասպ ու զարէթլէրինատէն մաատա, կէօչէր Քիւրալէրին թէսալլութլարընտան նէ պիւյիւք սըգընթը չէքիքլէրի պունտան ադատմ պէեան օլունտու։ Կէօչէր Քիւրալէրին էքսէրիսի զարարընը չօպան իսէլէր տէ, իշլերինտէ հայտուտլար տախի պուլունուպ, ըէիսլէրինտէն մուավէնէթ վէ հիմայէ կէօրսիւքլերի իշին ճէզասըզ գալըրլար։ Կէօչէր վէ տաղը Քիւրալէրին զուլումու թէատիեաթընտան մաատա, կերէք էրմէնի, կերէք Քիւրա քէօյլիլեր քէնտի Պէյլերինտէն վէ Աղալարընտան տախի պիր չօգ զուլմ կէօրիւրլեր։

Պիր չօգ թարաֆլարտա, մէսէլա Զարսանճագտա, Բղլիտ, Ճապաղչուրտա, Սասունտա վէ սայիր պաղը մահալլերտէ, կերէք Թիւրք վէ կերէք Քիւրա ըէիսլեր, վագթիլլէ էվրօպա տերէպէյլերինին պուլունտուգլարը մուամէլէտէ պուլունուրլար, վէ օլ մահալլեր սէքէնէսինին չիքեայէթ վէ տհ ու զարլարընը միւսլիմանլար մահզերլեր իլէ էրմէնի բաթրիգխանէսի տօլմուշ տուր։ Պաղը Պէյլեր, սայքի էսիր հալինտէ օլան էրմէնիլէրէ հէր նէվի զուլմ ու թէատտի իտէրլեր, օնլարքն արազիսինի ճէպրէն զապթ իթմիշլեր տիր, վէ շիմտիքի ուսուլի իտարէյէ պագարագ, ատալէթ իճրասը գապիլ տէյիլ տիր։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէնին նազարը տիդգաթա ալտճաղը պիրինճի տէրէճէտէ միւհիմմ մէսէլէլերատէն պիրի տախի արազի մէսէլէսի տիր, պու մէսէլէ իսէ քէօյլիւ քէնտիսի իշին հագգ ու տատլէթի իսթիհսալ իթմէք զայրի միմքին օլտուղունու, վէ տիկէր թարաֆտան Պէյ վէ Աղա, եա քէնտինին եախօտ էճատաքընը դասպ իթմիշ օլտուգլարը արազիյի դայպ իթմէյէ իհթիմալ օլմասըզընը կէօրտիքճէ, տահա զիեատէ փիւրիւզէշիեօր։ (Ա-եոֆքիր)

ԳԱՐԱՄԱՆՏԱՆ ՊԻՐ ՄԷԹՈՒՊ

Գօնեալը Սարրաֆեան Յակոբճան աղանքն Գարամանտա, Հիսար մահալլէսինտէ սաքին հէրլճաճը Մէհէմմէտ նամ քիմէնէտէ, թագրիպէն պին զուրուշ պա սէնէտ մաթլուպու օլուպ, մէգքիւր մաթլուպուն թահսիլի իշին, եագընարտա պուրաեա կէլտի, լաքին Մէհէմմէտ, տէյնինի թէէատիեէ իթմէքտէն իմթինա իթթիկի իշին, Յակոբճան աղա հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթմէյէ մէճպուր օլտու։ Քէյֆիեէթ պիտաեէթ մէհքէմէսինէ հավալէ օլունուպ, Մէհէմմէտ հուզուրը մէհքէմէյէ ճէլպ օլունտուգտա, տէյնինի ինքեար իտէր, վէ պու սրրատա սէնէտ իպրազ օլունուր իսէ տէ, հաքիմ Ահմէտ Հիլմի էֆէնտի, սէնէտէ իթթիպար օլունմաբընը պէյան իլէ, իսպաթը միւտտաա իշին իքի շահիտ կէթիրմէսինի, սահիպի մաթլուպա թէքլիֆ իտէր։ Յակոբճան աղա, իսթմէլի սենէտտէ մուհարրեր իքի Միւսլիման վէ իքի Քրիսթիյան շահիտլերի օլտուղունու իֆատէ իտիպ շահիտլերի կէթիրմէյէ կիտէր, լաքին Միւսլիմանլար շէհատէթի իթմէք իսթէմէզլեր։ Սահիպի մաթլուպ մէհքէմէյէ կէլիպ, Միւսլիման շահիտլերին շէհատէթատէն իմթինա իթթիքլէրինի, վէ գապալ օլունտուղու հալտէ Քրիսթիյան շահիտլերի կէթիրէճէյինի պէյան իտէր։ Լաքին հաքիմ էֆէնտի Միւսլիման այէյհինտէ Քրիսթիյանլարքն շէհատէթի մադպուլ օլմասընը սէօյլէր։ Պունտան իւզերինէ Յակոբճան աղանքն չարէսի քէսիլէրէք, Գօնեա վիլայէթինէ թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէր, վէ վալի բաշա հազրէթլերի թարաֆրնտան, Քրիսթիանլարքն շէհատէթի գապալ օլունմասընա տայիր էմր վիրուա իտէր իսէ տէ, հաքիմ էֆէնտի, Քրիսթիյան շահիտլերատէն պիրինին խամի էվվելճէ խապէր վերիլմէմիշ տիր տէյօ, շահիտլերին պիրինի տունլէմէք իսթէմէյէ, տավայր եիւզ իսթիս պրբագմըշ տըր։ Յակոբճան աղա մաթլուպունու թահսիլ իթմէք իշին, պիր միսլինտէն զիեատ տէ սարֆ իթմէք քիւլֆէթինէ տիւշար օլմուշ, հալէա տախի իշի մուալլագտա գալմըշ տըր։

Նոյտրէր Հոտի Առաւելեան

Գարաման 7/19 սեպ. 1881

(Քէզ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆԻՑՏԷՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

ՀԱՄԲՈՑՐ ԱԶԱՑ

ՄԵԾ. ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԵԱՆԻ

Օրհնեա՛լ այն ձեռքերն որոյ ի համբոյր կ'մատչիմ սրտիս դաւառացի Հայուն այն ձեռքերն որ պատրեցին կողն և հանին զճշմարտութիւն յերևան, ցայց եաուն մեզ ազգին առաջ բացուած խորհրդատան յոր պիտի ելնար քանի մը թեթեւսոլիկների առաջնորդութեամբ։ Շահախնդիր մրասէրներու շնորհիմոռացաւ ազգն իւր դարաւոր ցաւերն և իմաստակ ճառախօսների ձեռք ձեռաց ազգային գրականութիւնն և դատարակութիւնն։ Ազատ Մանդումէն էր որ նախ քննադատեց ազգային կոլորոյէ չարփբխութիւններն, բայց ի ցաւ սրտի ապա իւր չեզոքութիւնն նշմարեցաւ. բարեբաստութիւն մ'էր որ եկաւ մեզ մի Ռուսատանցի ողջախոհ և ճշմարիտ Հայ մը։

Ցաւ ի մեզ որ մերժուեցաք քանի մը իմաստակներէ, և նոցա անարգանաց ենթակայ եղաք, Ապաքէն յայտ է Զեզ, Տէր, որ ամէն անունք ստանձնողք բարեկարգելու զաշխարհ բացառիկ չգանուեցան ասոմսրութիւնէն մնաւանդ մեր ազգի մէջ, ժպիրհ և շողոքորթ թերթ մը, արբանեակ Զարին, որ բազմիցս հեծեց Մանդումէի մորակին և բըռան տակ ասպարէզ հանդիսացաւ, և կեղծ Պօլսեցւոյ մը դիմակին տակ ըրաւ ինչ որ կ'վայլէր Լոյոլայի զաւակաց, որով յայտնուեցաւ ինչ հրէշ լինելն, և ապա Հայրենիքի Պ. ն և ուրիշ հիւանդ ուղեղներ և ամուլ մտքեր իրենց հարիֆներն ի գործ դրին։

Բայց ամէն մի անհատ ողջամիտ գիտէ գնահատել ձեր խորհրդածութիւններն. նոքա գաւառացի Հայուն սրտին արձագանք տուին և շարժման յորդորեցին զայն, ապագայ սերունդն ևս դափնիներով պսակի պսակէ ձեր գլուխն։

Շարունակեցէք Տէր, ձեր խորհրդածութիւններն որք դեռ չեն լրացած, կապասենք ամենաուշագ տեսնել ձեր ցայց տալիք ծրագիրն։

Եթէ գանուի խայթիչ խօսք մը ձեր զրուցիներուն մէջ ոչինչ է առքաղցրութեան մեղրին ճշմարտութեան։ Մշակեցէք Ռուսատանի Մշակին հետ նիւթերն որ մեզ կը մատակարարեն, Մշակեցէք վարդենիներն ՄՇԱԿԻ ձեռնտուութեամբ, որ Հայութիւնը վարդեր քաղէ։

Կարդացի նաև ձեր յօդուածներն Մշակի մէջ և սքանչացայ Ձեր վեհ ոգւոյն և աշխոյժ երիտասարդութեան։

Կ'վախնամ գովել զՁեզ գուցէ վիրաւորեմ ձերին նուրբ և վեհ զգացումներն, վասահ ձերին վեհանձնութեան քանզի կ'ճանչնամ զՁեզ յայն օրէն յորում երևեցար Մշակի մէջ։

Տէր, մեք Բոգոսական ենք, և բողոքող ընդդէմ թերութեանց, և կաշխատինք հիմնական բարեկարգութիւններով մեր ազգն լուսաւորեալ և քաղաքակրթեալ ազգաց վայել շրջանն ընելու։

Ձերին կոչումն և իմն սրբազան են՝ և եմք պաշտօնակից. դուք խմբագրական ասպարէզն և ես վարժապետութեան. եթէ աշխատինք երբոյր սրտէ պիտի կանգնի և իւր բուն կերպարանքն զգենու երկոքին պաշտօնքս. որ վատթարացած են քանի մը շահասիրաց ձեռօք։

Եւ դուք ուղնուագոյնդ խմբագիր, հիւրնկալեցէք այն յօդուածներն որք յուշարար են ձեր նախկին խմբագրական լուրջ մտքերի. յորմէ յուսամք որ խրախուսուիք շարունակելու ապագայի մէջ ձեր գրիչի քերն։ Շնորհակալութիւն. նիս կ'յայտնեմք այս առթիւ Մուրատեան և Դերիեան էֆէնտիներու որք իրենց յօդուածներուն առաւել շահաւէտ և օգտակար և զբաղարճալի կընեն ձեր թերթն ընթերցողաց։

Ճշմարիտ Հայ մը և
ճշմարիտ վարժապետ
Յովհաննէս Յակոբեան

3 Սեպտ. 1881
Նիյտէ

ԻԼԱՆԱԹ

Իշպու տօղսան եէտի սէնէսի թշրինի էվվելին իշլիանճի ճիմնա իրթէսի կիւնիւ գարարը վիրիլմէք իւզրէ Սարօխան սանճաղընտա Մաղնիսա վէ Թիմուրճու վէ Քիւրտէսի վէ Յօմա վէ Քըրդ աղաճ վէ Քօճա վէ Ագ հիսար վէ Էշմէ վէ Ալա շէհիր գազալարը. այս Իզմիր սանճաղընտա Պէրղամա գազասընքն բալամուա էօյիւրիւ, տօղսան եէտի սենէսինէ մահսուպէն պիր սենէլիք օլարագ զապթ վէ իտարէ օլունմագ շարթ վէ շէրայիթի սայիրէ իլէ, թօփտան սէքիզ պին իւչ եիւզ էյլի իքի լիրատա մահէլլի թալիպ էօհտէսինատէ օլուպ, խազինէճէ տախի մէզատէ չըգարըլըգընտան, պունլարա թալիպ օլանլարքն, վէ տահա զիեատէ մալիւմատ արմագ խրթէեէնլէրին եէվմի մէգքիւրատէն իւչ կիւն էվվէլ մալիեէ խազինէի ճէլիէսինատէ աշար վէ ազնամ էմանէթի տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

97, իյլուլ 28

Իթալիա տէվլէթի թէպտասընտան Ճիվանի Պաթիսթէ վէ Մարիա Պարպօրինին, Պալթաճի Թօտորաքի վէրէսէսինէ օլան տաեեունք մահքիւմէսինին թէսվիրէսի իշին, սաթըրմասը մուգարրեր օլան Թօբխանէտէ Զուգուր ճումա սօգաղընտա 9 վէ մահալի մէգքիւրատէ Թօմթամ մահալլէսինատէ Զուգուր պօսթան սօգաղընտա 8, վէ մահալլէի մէգքիւրատէ Ավմերիա տէվլէթի սէֆարէթիանէսի ճատտէսինատէ 23 վէ 25 վէ քէզա մահալի մէգքիւրատէ ճէզայիր սօգաղընտա 17 Նիւմէրօ իլէ մուրագգամ միւթաաարրըճֆ օլտուղու 7 պապ քեարկիր խանէլէր մէվգիի միւզահիտ յէ գօնուլարագ, 9 նումէրօ խանէ 2050 վէ 8 նումէրօ խանէ 2000 վէ 6 նումէրօ խանէ 250 վէ տիկէր 8 նումէրօ խանէ 230 վէ 23 նումէրօ խանէ 2300 վէ 25 նումէրօ 2500 վէ 17 նումէրօլու խանէ 240 ատէտ օսմանլը լիրասը պէտէլէրիյլէ, Թալիպի էօհտէսինատէ թէգարրիւր իթմիշ, վէ թարիխի իլանտէն իթթիպարէն 31 կիւն, եանի 97 սէնէի բուսիսի չէհրի իլլանընդն 26ընճը ճիւմաա իրթէսի կիւնինատէն, թըշրինի էվվէլինին 26ընճը սալը կիւնիւ սաաթ օնա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ, զիքը օլունան եէվմ վէ սաաթտան սօնրա, արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուրսա գապուլ իտիմէեէրէք, էմլագը մէգքիւրէնին թալիպլէրի էօհսինէ կէչիրիլմէսի մուգարրեր պուլունմուշ օլտուղունատան, մէգքիւր էմիաքքն պէտէլ մէգպուրի իւզերինէ 100տէ 5 զամմի իլէ իշթիրասընա թալիպ օլանլարքն մէհքէմէի թիճարէթի իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 իյլուլ 97

Թէպտայի Տէվլէթի Ալիեէտէն Միւթէվէֆա Ստեփան Մկրտիչեանքն Ռուսիա տէվլէթի թէպտասընտան Վարդուհի գասընա օլան տուեունը մահքիւմէսինին թէէմինի թէսվիրէսի իշին, Գատը քէօյիւնտէ իսկէլէ ճատտէսինատէ 28 նումէրօլու պիր պապ խանէ իլէ, թահթընտա 30 նումէրօլու քեարկիր պիր պապ տիւքքեան, պունտան ադատմ, մէվզրի, միզտիտէյէ գօնուլարագ մէգքիւր խանէ լիրայը օսմանի 100 զուրուշտան 2600 զուրուշ պէտէլ իլէ թալիպի էօհտէսինատ թէգարրիւր իթմիշ, վէ թարիխը իլանտէն իթթիպարէն 31 գիւն եանի 97 սէնէի բուսիսի չէհրի իլլանընդն 26ընճը ճիւմաա իրթէսի կիւնինատէն թըշրինի էվվէլերին 26ընճը սալը կիւնիւ սաաթ օնա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ, զիքը օլունան եէվմ վէ սաաթտան սօնրա արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուրսա գապուլ թալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգարրեր պուլունմուշ օլտուղունատան, մէգքիւր էմիաքքն պէտէլ մէգպուրի իւզերինէ 100տէ 5 զամմի իլէ իշթիրասընա թալիպ օլանլարքն մէհքէմէի թիճարէթի իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 իյլուլ 97

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐՈՒ

Լօնտրա 11 հոկտ.

Ինկլիզ	գօնսոլիտի	98-3/4
Էսհամը	Ուսումիէ աշըլար	15-9/16
»	» գարանտար	15-1/2
1865	Իսթիգրազը	18-
1869	»	17-1/4
1871	»	73-1/2
1872	(Պօնտիս Թրէզօր)	28-1/2
1873	»	17-1/4
Օսմանլը	Պանգասը	19-1/8
Ռուսիա	իսթիգրազը 1873	90-9/16
Մըսըր	իսթիգրազը պիրլէշմիշ	75-1/4
»	իմթիեազը (շըմէնտը.)	95-3/8
Տէվլէթի Սալէնին	1877 իսթիգրազը	87-3/4
Տաիրա	սանիէէ	74-1/8
Մըսըրը	Բօչիսա իսթիգրազը	93-1/4
1877	Մահարիթան էհամը	101-7/8
Կամպիօ	Բարիզ	—

Բարիս, 11 հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆօնտասու 3 %	84- 5
»	» 5 %	116-15
Էսհամը	Ուսումիէ աշըլար	15-95
»	» գարանտար	15-85
1865	Իսթիգրազը	92-
1869	»	91-
1873	»	89-
Ռուսիէի	շըմէնտը. Թահվիլա.	53-
Օսմանլը	Պանգասը	736-25
Դրէտի	Լիոնէ	920-
Ռուս	ֆօնտասու 5 % (1877	94-1/8
Ռուսիանքն	Շարք իսթիգրազը	63-1/8
Իթալիա	ֆօնտասու	89-30
Մըսըր	իսթիգ. պիրլէշմիշ	382-50
Իսբանեա	խարիճի իսթիգրազը	-
Կամպիօ	Լօնտրա իւզերինէ	25-43

Բարիս, (Պուլվար) 11 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտասու 3 %	116- 7 1/2
Էսհամը Ուսումիէ	15-77 1/2

Վիէննա, 11 հոկտ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիա	118-45
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	24-50

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՏԸ

Էսհ. Ումմ.	սեպտ. 29 ազմ. գբ.	16-35
» »	ոեպտ. 30 սպհ. աշ	16-28
» »	Լն եիւքսէք	16-28
» »	Լն աշաղը	16-24
» »	Սաաթ 5 տէ	16-24
1863	Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	90-
1865	» » 6 % ֆ.	86-
1869	» (Բինար) 6 % ֆ.	84-
1872	» (Պօնտիս Թրէզօր	28-
1873	» (Բինար) 6 % ֆ.	83-
Ռումէլի	շըմէնտրֆէր	50-
Բաքար	ղուրուշ	46-
Հէվպէսիզ	»	45-
Ագշէ	ֆայիզի %	9-

ԱԳՕՍԻՕՆԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	7-
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-10
Իսթանպօլ Պանգասը	12-
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	3-90
Լավրիօմ (մատէն)	146-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Ֆ.
Ինկլիզ լիրասը	109-14
Ֆրանսըզ ալթունու	87-
Բոլ	89-24
Գրիմից ալթունու	51- 5
Պէեազ մէճիտիյէ	107-18
Մէթալիք	204-
Պէշլիք	207-
Ալթըլըգ	124-1/2
Պագըր	630-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	856-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Լն եիւքսէք	1000-
Լն աշաղը	1000-
Սաաթ 5 տէ	1000-

ՍԱՀԻՊ ԴԱՍԶԻԹԱ—ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ